

Jakie środki na oświatę w 2017 roku?

2017-11-15

Zbliżający się koniec 2017 roku jest dobrym momentem na podsumowania dotyczące wydatków na krakowską oświatę. Szacuje się, że ostateczna kwota bieżącego finansowania w tej dziedzinie wyniesie 1 mld 380 mln zł. Duże zainteresowanie mieszkańców wzbudziły koszty tegorocznej reformy edukacji. Miasto na jej wdrożenie przeznaczyło 4,8 mln zł. Główną część kosztów stanowią wydatki związane z doposażeniem pracowni przedmiotowych w specjalistyczny sprzęt oraz pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji nowej podstawy programowej. Ponadto, na dofinansowanie gimnazjów przekształconych w szkoły podstawowe, Kraków otrzymał od rządu środki w wysokości prawie 1 mln zł (w ramach zwiększenia subwencji oświatowej).

Przeprowadzone na dwóch ostatnich sesjach Rady Miasta Krakowa – 25 października i 8 listopada – zwiększenie środków na oświatę o łączną kwotę 80 mln zł to przede wszystkim skutek wzrostu wynagrodzeń nauczycieli. Wzrost ten wynika ze zmian w przepisach prawnych, które nie są ściśle związane z reformą oświaty.

Wydatki związane z reformą oświaty to przede wszystkim środki finansowe na doposażenie pracowni przedmiotowych w specjalistyczny sprzęt oraz pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji nowej podstawy programowej – wyniosły one 4 808 610,00 zł. Ponadto zwiększyła się liczba oddziałów: na poziomie klas VII wynosi ona 276 (średnia liczebność oddziału w tych klasach to 21 uczniów, natomiast w klasach gimnazjalnych – 24,3, co oznacza, że w gimnazjum ta sama liczba uczniów uczęszczałaby do 240 oddziałów – zwiększenie o 36 oddziałów, a więc i zwiększenie zatrudnienia).

Na dofinansowanie gimnazjów przekształconych 1 września tego roku w szkoły podstawowe oraz zespołów szkół, które stały się szkołami podstawowymi, Gmina Miejska Kraków otrzymała zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej (z 0,4 proc. rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2017) w wysokości 970 945 zł z przeznaczeniem na:

- dofinansowanie doposażenia pomieszczeń do nauki w meble niezbędne do przyjęcia uczniów z młodszych roczników – kwota 238 436 zł,
- dofinansowanie remontów bieżących sanitariatów w celu dostosowania ich do potrzeb dzieci młodszych – kwota 377 800 zł,
- dofinansowanie doposażenia świetlic w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne – kwota 354 709 zł.

Koszty odpraw dla nauczycieli wyniosły 1,8 mln złotych.

Zwiększenie wydatków na oświatę, które odbyło się w dwóch turach – na sesjach Rady Miasta Krakowa 25 października i 8 listopada – wyniosło łącznie 80 mln (w pierwszym terminie 18 mln zł, w drugim – 62,2 mln zł).

Na pierwsze zwiększenie, czyli o 18 mln zł, złożyły się:

- 3 mln zł – związane z odprawami emerytalnymi dla 200 nauczycieli (reforma

- emerytalna),
- 6 mln zł – związane z rocznikiem „siedmiolatków”; od 1 września 2017 r. naukę w klasie I szkoły podstawowej rozpoczął cały rocznik „siedmiolatków”, czyli ok. 7 848 uczniów (dane na podstawie GUS), natomiast od 1 września 2016 r. do klas I szkół podstawowych, wg danych SIO stan na 30 września 2016 r., uczęszczało 3 952 uczniów. Wzrost liczby uczniów w klasie I szkół podstawowych generuje wzrost oddziałów, w tym świetlicowych, a co za tym idzie – zwiększenie liczby etatów pedagogicznych i zwiększonych wydatków na wynagrodzenia osobowe i pochodne w okresie IX–XII 2017 (zmiana ustawy nastąpiła w grudniu 2016 r., tj. po przyjęciu uchwały budżetowej przez Radę Miasta Krakowa),
 - 9 mln zł – związane z podwyższeniem wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2017 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy z dniem 1 stycznia 2017 r. nauczycielom zostało podwyższone wynagrodzenie zasadnicze.

Na drugie zwiększenie planu wydatków bieżących, czyli o 62,2 mln zł, złożyły się:

- 8,9 mln zł – dotacje dla jednostek nie samorządowych,
- 53,3 mln zł – środki na wynagrodzenia i pochodne w oświatowych jednostkach samorządowych.

Przyczyn wzrostu wynagrodzeń trzeba upatrywać w zmianach przepisów prawnych, które nie są ściśle związane z reformą oświaty, takich jak:

- upowszechnienie edukacji włączającej – ponad 1,5 tys. uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego uczęszcza do szkół ogólnodostępnych; dyrektor szkoły, niezależnie od jej typu, ma obowiązek zapewnić realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu, tj. pomoc psychologiczno-pedagogiczną, niejednokrotnie pomoc nauczyciela lub asystenta nauczyciela – osobę przydzieloną temu uczniowi,
- poszerzenie zakresu udzielanej uczniom pomocy psychologicznej,
- zwiększająca się liczba uczniów cudzoziemskich w szkołach – blisko 1200 uczniów; każdy z nich ma prawo do dodatkowych indywidualnych zajęć z języka polskiego oraz zajęć wyrównawczych.

Przy konstruowaniu budżetu przeznaczanego na wydatki związane z edukacją od lat przyjmowano, że na początku roku zabezpiecza się ok. 92 proc. wydatków bieżących. Jest to związane po pierwsze z tym, że w listopadzie, gdy przygotowuje się projekt trudno jest precyzyjnie oszacować koszt wydatków bieżących na edukację, ponieważ można to robić dopiero w kwietniu, gdy mamy już przygotowane arkusze na kolejny rok szkolny. Druga sprawa – wydatki na edukację stanowią gigantyczną sumę w budżecie – ok. 1 mld 300 mln zł. Wiadomo, że pod koniec roku zawsze łatwiej jest o przesunięcia, ponieważ, co naturalne, nie wszystkie przedsięwzięcia są realizowane w takim wymiarze, jak były pierwotnie zaplanowane, są np. oszczędności poprzetargowe.

Nieprawdą jest, że w tym roku po raz pierwszy robiliśmy przesunięcia na taką skalę. W 2015 roku wydatki na edukację zostały uzupełnione pod koniec roku kwotą na wynagrodzenia 132 mln zł (przy całości wydatków bieżących 1 mld 290 mln zł), w 2016 roku kwotą 99 mln zł (całość wydatków bieżących 1 mld 380 mln zł), a w obecnym – 94 mln zł (szacuje się, że ostateczna kwota wydatków bieżących także będzie 1 mld 380 mln zł). Ze względu na zastrzeżenia RIO, w projekcie przyszłorocznego budżetu w tej chwili planowane zabezpieczenie wydatków na edukację wyniesie 95 proc., czyli 1 mld 310 mln zł.

Skala wydatków na edukację – średnio jeden etat to koszt 70 tys. zł rocznie, 95 proc. z 12,5 tys. nauczycieli w Krakowie posiada najwyższy stopień zawodowy. To oznacza, że same wynagrodzenia to koszt ok. 900 mln zł.